NOTE ŞI CONSULTAŢII

„LIBRET" C.E.C. sau «LIVRET» ?

În ziarul „Informaţia Bucureştiului", din 8 iunie a. c., a apărut nota intitulată „libret sau livret". În această notă se ajunge la concluzia că termenul propriu de întrebuinţat pentru carnetele de depuneri şi restituiri ale economiilor la C.E.C. este „livret" şi nu „libret".

Termenul de *libret* — utilizat de C.E.C. — pentru scopul arătat — este mai propriu din următoarele considerente :

În limba noastră cuvîntul a intrat din limba italiană, *libretto*, care are în primul rînd înţelesul de „cărticică", „carnet de notiţe", „*libret de economii*" (libretto di cassa di risparmio) şi numai în al doilea rînd de „text la o operă muzicală".

Adoptarea acestui cuvînt în limba romînă pentru un instrument bancar este firească, dată fiind bogata terminologie bancară italiană, terminologie pe care o întîlnim de altfel în multe alte limbi.

Pe lîngă considerente de ordin etimologic, termenul de *libret* a intrat în vocabularul limbii romîne ca exprimînd noţiunea de instrument al caselor de economii, prin îndelungata sa folosire cu această accepţiune. În adevăr, acest termen îl întîlnim în limba romînă cu peste 100 de ani în urmă. Costache Bălcescu, în al său „Proiect pentru o casă de păstrat şi împrumutare", elaborat în anul 1845, întrebuinţează termenul de *libret*. În legile de înfiinţare şi organizare a casei de economii, cît şi la discutarea proiectelor acestor legi, din 1864 şi 1880, se întrebuinţează tot termenul de *libret*.

Datorită dezvoltării acţiunii de economisire în rîndul maselor largi ale populaţiei, în anii puterii populare, acest termen a căpătat o întinsă circulaţie, fiind cunoscut în cele mai îndepărtate colţuri ale ţării, atît în rîndul orăşenilor, cît şi în cel al sătenilor. Putem spune deci, că termenul de *libret*, exprimînd noţiunea de instrument de economii, s-a împămîntenit temeinic la noi.

Termenul de *livret*, propus de susmenţionata notă din „Informaţia Bucureştiului", este mai puţin potrivit pentru a exprima o noţiune bancară.

Cuvîntul *livret* a intrat în limba romînă din franceză cu accepţiunea de act de identitate militară, o dată cu alţi termeni militari. Dacă termenul *livret* adoptat şi utilizat la noi pentru un act militar exprimă în primul rînd noţiunea de identitate (a se vedea „Dicţionarul limbii romîne literare contemporane", editat de Academia R.P.R. şi Dicţionarul L. Şăineanu), termenul de *libret* este mai propriu pentru un instrument bancar, aşa cum este *libretul de economii C.E.C.* — întrucît în acesta principalul element nu-l constituie identitatea titularului, cu atît mai mult, cu cît există librete de economii „la purtător" în care nu se arată numele titularului, ci numai sumele depuse sau retrase, datele la care s-au înregistrat operaţiunile, dobînzile cuvenite etc.

BDD-A10343 © 1956 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:03:49 UTC)

Datorită circulației îndelungate a acestor doi termeni, exprimînd fiecare altă noțiune astăzi cînd se pronunță cuvîntul *libret* ne gîndim imediat la carnetul de economii, după cum la auzul cuvîntului *livret*, gîndul ne duce la actul de identitate militară.

Adoptarea termenului de *livret* și pentru carnetele de economii ar sărăci limba de un cuvînt și ar da naștere la confuzii între cele două noțiuni — identitate militară, exprimată astăzi prin cuvîntul *livret*, și cea de „instrument de economii", „cont bănesc", exprimată prin cuvîntul *libret*.

Gh. Goilov

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BDD-A10343 © 1956 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:03:49 UTC)